

Praktische richtlijnen bij overlijden patiënt:

CORONA COVID-19 VIRUS

1.1 Taken bij een patiënt met einde levensfase

Deze patiënt wordt indien mogelijk op een 1 persoonskamer gelegd: indien niet mogelijk wordt de patiënt naar een andere COVID afdeling getransfereerd.

Verwittig de familie.

Maximum 2 personen mogen tegelijkertijd bij de patiënt blijven, waken is toegestaan mits het toepassen van correcte handhygiëne en behouden van afstand.

PST, ergo, psychologen, pastorale dienst en sociale dienst (vormen samen het Covid support team) kunnen deze patiënt en familie begeleiden tijdens deze periode. Dit team zal de familie ook de aan-en uitkleedprocedure uitleggen (nummer Covid support team: Bornem: 5935, Rumst: 9912).

Op het Covid support team kan beroep gedaan worden vanaf 8uur tot 16 uur gedurende de werkdagen in Rumst.

De wachtdienst In Rumst geldt van 16-22 uur en in het weekend

Van 22-7uur zal de zorgwaak dit opnemen.

Tijdens de nacht is de nachtsupervisor in Bornem of de zorgkundige loopwaak in Rumst verantwoordelijk voor het opvangen van de familie.

Voor islamitische patiënten, kan er gebeld worden naar Turkan Deniz (dag en nacht zowel Bornem en Rumst), zij zal de familie begeleiden. (nummer Turkan 0475/81.54.76)

1.2 Taken bij het vaststellen van de dood.

Overdag tussen 9-21 uur: verwittig de behandelend/zaalarts om zelf het overlijden vast te stellen, of de arts contacteert een collega in het ziekenhuis.

Vanaf 21 uur tot 9 uur zal de overledene op de kamer blijven en wordt de dood vastgesteld om 9 uur door de behandelend/zaalarts. Dit geldt ook voor NIET-COVID overleden patiënten.

Leg volgende documenten klaar voor de arts:

- Overlijdensakte
- Medisch attest overlijden

Pacemakers of interne defibrillatoren worden verwijderd door een chirurg op de kamer van de patiënt (de eerste die beschikbaar is), de spoedarts doet dit tijdens het weekend of feestdagen, indien er geen tijd is voor de spoedarts wordt de chirurg van wacht opgebeld.

1.3 Taak van de arts bij het vaststellen van de dood

De vaststelling dient te gebeuren zo snel als mogelijk.

Orgaandonatie is niet van toepassing, individueel kan gekeken worden of dit kan mits contact met Patrick Van Meerbeeck, hoofdverpleegkundige INZO campus Bornem (dect 5944).

Het afstaan van het lichaam voor wetenschappelijk onderzoek wordt niet toegestaan.

1.4 Het groeten van een overleden patiënt

Dit gebeurt op de afdeling, inclusief voor INZO, onder begeleiding van het Covid support team of de zorgkundige loopwaak. De overledene kan maximum 1 uur na het overlijden op de kamer blijven, behalve tussen 21-9 uur. Het groeten van een overleden patiënt wordt beperkt tot 1 uur na het vaststellen van de dood op een hospitalisatieafdeling en maximum 15 minuten op INZO en spoed.

Bij het groeten of bezoeken van een patiënt in einde levensfase dient de familie de aan- en uitkleedprocedure te respecteren. De familie mag het gezicht van de overledene NIET aanraken.

1.5 Omgaan met godsdienstige rituelen

Balsemen, zalving of andere fysieke godsdienstige rituelen zijn niet toegestaan.

Indien het lichaam naar het buitenland vervoerd wordt (repatriëring) moet er gemeld worden dat het gaat om vervoer van een lichaam na overlijden aan een besmettelijke ziekte.

De begrafenis zal doorgaan in intieme kring.

1.6 Verzorging van een overleden patiënt door de verpleegkundige

OP DE KAMER

1. Kleed je volledig aan volgens de aan- en uitkleedprocedure
2. Voer de lijktooi uit **en verwijder alle juwelen, ontsmet deze en bewaar deze in een plastic afsluitbaar zakje met sticker van de patiënt. Bewaar dit zakje in de verdovingskast en bezorg dit aan de sociale dienst, zij geven dit af aan de familie.**
3. Zet een chirurgisch masker over de mond van de overledene
4. Plaats het lichaam in een lijkkzak
5. Controleer of het ID-polsbandje overeenstemt met de ID-sticker
6. Kleef een ID-sticker duidelijk zichtbaar op bovenzijde van de lijkkzak, ter hoogte van de voeten
7. Sluit de lijkkzak volledig
8. Draai de overleden patiënt op de zij
9. Ontsmet de onderzijde van de lijkkzak met Neofom Rapid Spray (Bornem) of Clinell Spray (Rumst) en leg er een proper (groot) laken onder
10. Draai op de andere zij
11. Ontsmet de andere kant van de onderzijde van de lijkkzak
12. Trek het laken door
13. Ontsmet nu de bovenzijde van de lijkkzak
14. Trek jouw beschermende kledij uit voor je de kamer verlaat volgens de aan- en uitkleedprocedure
15. Ontsmet je handen en trek nieuwe handschoenen aan

TRANSPORT

16. Transporteer de patiënt met brancard zo snel mogelijk naar het mortuarium (voor Rumst: overdag ergo, 16-21 uur: avondlogistiek, 's nachts zorgkundige loopwaak)
17. Verbed de overleden patiënt in een koelwagen (op koelbrancard)

IN HET MORTUARIUM

18. Breng op de lijkkzak een COVID-19 sticker aan naast de patiëntensticker (deze hangen op de deur in het mortuarium)
19. Zet de wagen in de koelcel

20. Begeef je met de brancard terug naar de afdeling

TERUG OP DE AFDELING

21. Deponeer het laken in de gele zak voor besmet linnen
22. Ontsmet het bed/brancard met Neofom Rapid Spray (Bornem) of Clinell Spray (Rumst)
23. Verwittig de medewerkers van het onderhoud om de besmette kamer te reinigen
24. Geef in OAZIS in dat de patiënt overleden is
25. De verpleegkundige belt in overleg met de familie de begrafenisondernemer op.